

วันมาฆบูชา เช้า-ค่ำ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ทางโลก ศาสนาทำให้สันโดษ ศาสนาให้ถือสันโดษ ศาสนาให้มกน้อย ให้สันโดษไป มันไม่ใช่มกน้อยตรงนั้น ถ้ามกน้อยสันโดษนะ ในศาสนาสอนความดำรงชอบ ความเพียรชอบ การงานชอบ เห็นไหม สอนให้ปล่อยวางหรือ? แต่สันโดษ สันโดษตรงนี้ ตรงเป็นหนี้เจ้านี้แหละ สันโดษในศีล ๕ ในคู่ครองของตัว ให้อยู่ในขอบเขตใด เวลาสันโดษนี้สันโดษในการฟังเพื่อห่อหุ้ม แต่ในการงาน ดูพระพุทธเจ้าสิ พระพุทธเจ้า เห็นไหม เข้าบิณฑบาต บ่ายๆ สอนโยมกลางคืนสอนพระ จากเที่ยงคืนไปสอนเทวดา ตี ๔ เเล็งญาณ ๒๔ ชั่วโมงไม่มีเวลาว่างเลย งานทำทั้งวันทั้งคืนเลย แล้วให้ปล่อยวาง ใครปล่อยวาง?

แม้แต่องค์พระศาสดานะ พุทธกิจใด พุทธกิจ ๕ เป็นงานประจำพระพุทธเจ้าทุกๆ องค์ แล้วพระพุทธเจ้าองค์ไหนปล่อยวาง ทำงานขนาดนั้นะ ทำงานทั้งวันเลย นี่ไปเปิดได้ในพระไตรปิฎก พุทธกิจ ๕ เป็นงานประจำหน้าที่ของพระพุทธเจ้า แล้วสาวกก็ทำกันมาเรื่อย นี่งานทำมาตลอด แล้วอันไหนปล่อยวาง?

นี่เพียงแต่เราตีค่าศาสนาผิดไป แล้วคนตีค่าผิดว่าการปล่อยวาง เพราะว่าผู้ที่อยู่ต่ำกว่าอยากจะสบายอยู่แล้วใช่ไหม? นี่อยากจะเป็นอย่างนี้ อยากจะได้มาโดยเปล่าๆ คุ้มเงินมาแล้วใช้เงินอยากได้มาเปล่าๆ พอถึงเวลาว่าเราเป็นชาวพุทธ พระพุทธเจ้าสอนอย่างนั้นให้สันโดษ ไม่ทำงานสันโดษแล้วจะอยู่สุขสบาย

มันสบายด้วยความเป็นจริงจากหัวใจนะ หัวใจมีที่ฟัง เห็นไหม ปรัชญาของศาสนา มีสวรรค์ มีนรก มีปัจจุบัน ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มันมีที่ไปที่ไปไง นี่อันนี้หัวใจเรามีเครื่องดำเนินแล้ว นี่มีที่ฟัง หัวใจมีศาสนา หัวใจมีที่เกาะเกี่ยว อันนี้มันไม่ว่าหว่าอยู่แล้วในหัวใจ แต่ไอ้งานภายนอก เกิดมามันต้องทำไปสิ นี่ศาสนาถึงว่าไม่ได้ขวางโลก ศาสนาเป็นการส่องใจ

เวลาพระพุทธเจ้านิพพาน พระอานนท์รำพึงรำพันเลย

“ดวงตาของโลกดับแล้ว”

ดวงตาของโลก เป็นผู้ส่องนำทางมาตลอด แต่ต่อมาๆ อย่างว่าแต่โยมเลย แม้แต่พระ เห็นไหม พระก็ไปให้ค่ากันผิด ให้ค่าในวัตถุ พระก็ให้ค่าทางวัตถุ พระก็ไปส่งเสริมทางวัตถุ พอพระส่งเสริมวัตถุ โยมก็ไปทางวัตถุ คึงมาหมดเลย พอคึงมาหมดเลยก็ไปกันไปหมดเลย ฉะนั้น ศาสนาไม่ขวางโลก แต่พอไปเห็นตรงนั้นเข้าเอง ศาสนาไม่มีขวางโลก...

วันนี้วันมาฆะ เมื่อกี้ประเด็นปลีกย่อย ทีนี้เอาเนื้อธรรมไป ความเป็นจริง เอาความเป็นจริง วันนี้วันมาฆบูชา เห็นไหม เวลาปกติเรามีวันขึ้นปีใหม่ มีวันตรุษจีน มีวันนักขัตฤกษ์ พวกเราก็แบบว่ามีความสุข มีความรื่นเริง แต่รื่นเริงในการปกครองใจ ในการปกครองทางโลกเขาให้เป็นกาลเป็นเวลา เริ่มต้น จบปี จบเดือน ขึ้นต้นงบประมาณกันใหม่ แต่มาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา เห็นไหม นักขัตฤกษ์เขาทำบุญโดยปกติ

วันพระก็วันพระ ๑๕ คำ ๘ คำ แต่วันนี้วันพระ ๑๕ คำ เป็นวันมาฆบูชา เป็นนักขัตฤกษ์ ใจ เป็นวันที่สงฆ์จาก ๔ ทิศ ไปหาพระพุทธเจ้าโดยไม่ได้นัดหมาย เป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า ที่บวชให้ เป็นเอหิภิกขุภิกษุที่พระพุทธเจ้าบวชให้ เหมือนกับลูกออกจากท้องของเราเองเลย แล้วไปประพฤติปฏิบัติ แล้วเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด ๑,๒๕๐ องค์กลับมา เหมือนกับลูกของเราไปประกอบอาชีพมีความสำเร็จแล้วกลับมาหาพ่อแม่ มันมีความสุขขนาดไหน?

นี่ก็เหมือนกันนะ พระพุทธเจ้า ลูกศิษย์นะเป็นลูกออกจากพระโอบอุ้ม ออกจากปาก เอหิภิกขุ ภิกษุเป็นคนบวช เอาปากเป็นคนบวชกลับเข้ามา แล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเลย ๑,๒๕๐ องค์ นี่ยังส่วนเดียวนะ ยังมีอีกส่วนที่ยังไม่มา ส่วนเดียวกลับมา แล้วเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดนะ เพี้ย ๑๕ คำ ใจ คินเพี้ย ๑๕ คำแล้วนั่งสมาธิสัจนิบาตของสงฆ์ ของผู้พ้นกิเลสใจ แล้วพระพุทธเจ้าเป็นผู้ให้โอวาท ฟังนะ!

“ไม่ทำความชั่วเลย ความชั่วต่างๆ จะไม่ทำเลย”

ปาติโมกข์ไง ปาติโมกข์ ไม่ทำความชั่วเลย ทำแต่ความดี เห็นไหม ไม่ทำความชั่วเลย ความชั่วไม่ทำเลย ทำได้อย่างไรพระอรหันต์ จิตไม่มีกิเลสแล้วจะทำความชั่วได้อย่างไร? ไม่มี ความชั่วเลย ทำแต่ความดี แล้วทำให้จิตนี้ผ่องแผ้ว แล้วเทศน์ให้พระอรหันต์ฟังหรือ? พระอรหันต์สิ้นจากกิเลสแล้ว ไม่ได้เทศน์บอกพระอรหันต์นะ เทศน์ไว้ บอกไว้เป็นเอหิภิกขุ แล้วเป็น ปาติโมกข์บอกพระภิกษุไว้เพื่อเป็นจรรโลงมาไง ให้พวกเราเอาเป็นแบบอย่างไง เทศน์แล้วให้ พวกเราปฏิบัติไง

ความชั่วไม่ควรทำเลย ถ้าเรารู้นะ ตั้งสติได้ไม่ควรทำเลย แต่มันเป็นไปไม่ได้ บางอย่าง เพราะอะไร? เพราะเวลาโทสัคคินา โมหัคคินา ความไม่รู้เท่า โทสะเวลาโกรธมันผลออกไป ใครจะ ยับยั้งได้ เห็นไหม ความชั่วไม่ควรทำเลย แต่มันก็เป็นไปไม่ได้ เวลาเราโกรธขึ้นมามันไม่นำทำ แต่มันทำไปแล้ว พอเวลามันควบคุมตัวเองไม่ได้ นี่ถึงว่าเป็นไปไม่ได้ ถึงเรารู้เราก็กทำไม่ได้ ต้อง เริ่มต้นกลับมาไง

เรารู้ว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ทำไมเรารู้ใจเราไม่ได้เลย เรารู้ใจเราไม่ได้เลย เพราะเรา ไปดูที่ผลนั้นไง ไปดูที่วิบากไง ผลของว่าอารมณ์นั้น พระพุทธเจ้าให้กลับมา ถ้าไปแก้ตรงนั้นมัน ก็เหมือนกับว่าทุกข์นี้ควรละ ไม่ใช่ ไข้ไหม? อริยสัจ ๔ ไง เราว่าเมื่อทุกข์ อยากรู้ทุกข์ พระพุทธเจ้าสอนให้ละที่สมุทัยไง ทุกข์นี้ควรกำหนด ละที่สมุทัย สมุทัยนี้ควรละ ทุกข์นี้ควร กำหนด ทุกข์นี้เราควรกำหนดเลย ความเป็นทุกข์เราควรตามรู้ทุกข์ แต่ละทุกข์นี้แหละเป็นผล วิบาก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาโกรธเหมือนกัน เวลาทำความผิดเหมือนกัน พระพุทธเจ้าสอน กลับไปเริ่มจากทานไง เริ่มต้นกลับไป เริ่มกลับไปทีก่อนจะทำความชั่ว ก่อนจะทำความผิดพลาด ก่อนจะทำอะไรก็แล้วแต่ เพราะหัวใจมันคิด หัวใจมันโกรธ พระพุทธเจ้าสอนให้กลับไปตรงนั้น ไง ให้เราไปแก้ที่ผลไง เราไม่ควรทำเลย เราทำไม่ได้ เรายับยั้งไม่ได้ เรารู้ไม่ไหวเพราะมันเป็น ผล มันเป็นวิบาก ถึงว่าสมุทัยควรละ สมุทัยควรละ

อันนี้ก็เหมือนกัน เริ่มจากมีทาน มีศีล มีภาวนา ไปแก้กันจุดเริ่มต้น จุดที่หัวใจที่ออกมา เป็นผลนี้ไง เห็นไหม ทุกข์นี้ควรกำหนด เราไปละเลย ทุกข์นี้อยากละ ทุกข์อยากละ แล้วไปละที่ ทุกข์ เลยไปละที่ผิดใจ พระพุทธเจ้าว่า “ทุกข์นี้ควรกำหนด สมุทัยควรละ” ละด้วยอะไร? ละด้วย อริยมรรค อริยมรรค

นี่ก็เหมือนกัน ให้เกิดกับศีล สมาธิ ปัญญา แล้วไอ้สิ่งที่เราแก้ไขไม่ได้ เราสู้ไม่ได้จะไม่มี จะไม่เกิดขึ้น เพราะเราไปแก้ที่ฐานไง เราไปแก้ที่ว่าความดำริ ความคิดเริ่มต้นจากก่อนโกธธ ก่อนโกธธ ก่อนจะคิดอะไรเราย้อนกลับไปทีนั้น ต้องไปแก้ตรงนั้นไง พระพุทธเจ้าถึงย้อนกลับไปแก้ที่หัวใจไง ไปแก้จากมโนปุพพังคมา ชัมมา สิ่งใดเกิด เกิดที่ใจเป็นเหตุ ใจเป็นประธาน ใจเป็นใหญ่ เพราะมีหัวใจถึงมีโลก สามโลกธาตุมีเพราะเราไปรับรู้ สามโลกธาตุนี้เราไม่รู้ สามโลกธาตุนี้จะมีไหม?

การปฏิบัติก็เหมือนกัน เรากำหนดใจใจ เรากำหนดใจ สักแต่ว่ากำหนดรู้ที่อยู่ โลกนี้เหมือนไม่มี ไม่รับรู้อะไรเลย แต่เราไปแก้โลกใจ เราอยากไปแก้สิ่งแวดล้อมข้างนอกเข้ามาก่อน จะไปแก้ผลของมันไง พระพุทธเจ้าถึงย้อนกลับไปไง ย้อนกลับมาแก้ที่เราก่อน บุคคลนั่งในศาลานี้ทุกคนดีหมดเลย ในประเทศไทยทุกคนดีหมดเลย เห็นไหม บุคคลคนนั้นดีหมดเลย แต่เราแก้สังคมให้ดีกว่าก่อน ตัวเรายกเว้น สังคมต้องดีกว่าก่อนตัวเรายกเว้น

ทุกคนเป็นอย่างนั้นหมดนะ แก้สังคมก่อน แก้คนอื่นก่อน ตัวเองยกเว้น ตัวเองยกเว้นไง พระพุทธเจ้าถึงว่า “แก้เราก่อน! แก้เราก่อน!” แก้ที่บุคคลคนนั้นก่อน เราดีคนหนึ่ง ทุกคนดีหมดดีหมดๆ สังคมนั้นดีเอง แต่ถ้าไปแก้สังคมก่อน เราไปแก้ข้างนอก เห็นไหม

ย้อนกลับมาตรงนี้ ถึงว่าบริหารกัน บริหารผิออกไป บริหารวัตถุนะ อยากให้โลกนี้เจริญ โลกนี้เจริญ พอเจริญขึ้นไปแล้ว ความเจริญใดๆ ก็แล้วแต่มันต้องมีสิ่งเกื้อหนุนขึ้นไป ต้องมีปัจจัย ต้องมีความเกื้อหนุนขึ้นไป ถึงจุดหนึ่งแล้วมันอยู่ได้ไหม? มันอยู่ไม่ได้ มันอยู่ไม่ได้ มันต้องมีส่งเสริมตลอด ส่งเสริมจนมันเป็นไปไม่ได้ไง มันถึงมีคราวขึ้นมีคราวลง นั่นเป็นโลกใจ

แต่ถ้าหัวใจมันสงบ หัวใจมันเย็นนะ สิ่งใดจะมีหรือจะไม่มีนั้นมันเป็นกาล มีมีดี มีสว่าง มีฝนตก มีแห้งแล้ง มันมีอยู่ทุกๆ อย่าง ถ้าหัวใจพอยอมรับสภาพ ยอมรับรู้แล้ว สิ่งที่มีก็มีเป็นสภาพนั้น หัวใจนี้ไม่ทุกข์ด้วยใจ หัวใจไม่ออกไปรับรู้ด้วยใจ นี่อยู่ในทุกข์โดยไม่ทุกข์ใจ พระอรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ รวมพระพุทธเจ้าด้วยเป็น ๑,๒๕๐ นะ ยังมีอีกหนึ่ง นี่หัวใจที่พ้นหมดเลย โลกจะถล่มถลายไป หัวใจนั้นก็เลยไม่คลอนแคลนตาม

โลกจะถล่มถลายนะ จักรวาลจะมีหรือไม่มี หัวใจนั้นไม่มาตาม จิตนี้มันคง แต่ของพวกเรานี้จิตไม่มันคง หวังเกาะ ความหวังเกาะ หวังพึ่ง หวังส่งออก มันไม่กลับมาเกาะหัวใจใจ หวังเกาะสิ่งใดสิ่งนั้นเสื่อมสภาพทั้งหมด หวังเกาะสิ่งภายนอก สิ่งใดมันคงที่? โลกนี้ทุกอย่างมันเป็น

อนิจจังทั้งหมด แม้แต่ความคิดเราด้วย เห็นใหม่ แม้แต่ความคิดเรา เพราะความคิดนี้มันโดนกิเลสหลอกใช้ไป

โดนกิเลสหลอกใช้นะ จะย้อนกลับไปถึงตัวตนของกิเลส ความคิดนี้เป็นประโยชน์หมดเลย ไปชำระตรงกิเลสทั้งหมดแล้ว ตัวพลังงานขับเคลื่อนนั้นเป็นพลังงานที่บริสุทธิ์ กับพลังงานขับเคลื่อนนี้เป็นพลังงานของกิเลสไป มันไปแก้ที่ตรงพลังงานนั้นถึงได้จบทั้งหมดไป โลกนี้จบทั้งหมด พระอรหันต์เกิดขึ้นตรงนั้น จนพระพุทธเจ้าเยาะเย้ยมาร เห็นใหม่

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ฟังสิ! เกิดจากเริ่มต้นของความคิด ก่อนเราจะคิดเราต้องมีดำริก่อนใช่ใหม? ความคิดนี้พอเริ่มต้นคิดมารมันก็อาศัยตามไปด้วย

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา ต่อไปนี่เธอจะเกิดอีกไม่ได้แล้ว”

เพราะเราเห็นเธอแล้ว เราเห็นเริ่มต้นของมันว่ากิเลสมันจะเกิดตรงไหนไป แล้วมันดับกิเลสทั้งหมดแล้ว การดำรินั้นกลายเป็นดำริชอบไป ดำริที่ดีทั้งหมดไป ความดำริออกมาถึงว่าเป็นความคิดที่สะอาด ความคิดที่บริสุทธิ์ คิดออกมาแล้วเป็นความบริสุทธิ์ทั้งหมด แก้ไขตรงนั้นไป

นี่วันมาฆบูชา เป็นการยืนยันใจ เป็นการยืนยันผลของการประพฤติปฏิบัติ ผลของศาสนา ใจ ผลของศาสนานะ ศาสนธรรม แก้วสารพัดนึก! พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก นึกตรงไหนล่ะ? แก้วสารพัดนึก เรานึกว่ามันเหมือนกับแก้วเรานึกเอาใช่ใหม? นึกให้เหมือนโลกเป็นวัตถุออกมา แก้วสารพัดนึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยนี้เป็นแก้วสารพัดนึก

พระพุทธ! พระพุทธเจ้าเป็นผู้ที่สยมกุ เป็นผู้ตรัสรู้ธรรมอันเยี่ยมอันนี้ สารพัดนึก นึกออกมาจากพระธรรมไป เราบังคับตัวเราเข้าไปอยู่ในศีลในธรรม เราจะนึกอะไรออกมาก็ได้ จะไม่มีความทุกข์เลย จะไม่มีความทุกข์เลย จะมีแต่ความสุข แต่เริ่มต้นจะเข้ามันไม่ยอมเข้า เหมือนเด็กเล็กไม่เคยเห็นผลงาน มันจะไม่ยอมทำงาน แต่ผู้ใหญ่เห็นผลงาน ผลงานคือทำงาน คนที่อยู่ในศีลในธรรมจะเห็นอบายมุข เห็นสิ่งที่ว่าผลาญเงินของเราออกไป มันเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์เลย

เราอยู่ในวงของศีลของธรรม นี่แก้วสารพัตติก นึกแต่ความสุข นึกแต่ความดี ไม่มีทางออกไปข้างนอก เห็นไหม นี่ศีลธรรม แก้วสารพัตติก นึกตรงนี้ไง เราไม่นึกนี้ เราไม่นึกในแก้วสารพัตติก เราไปนึกเรื่องของโลก แล้วเราบอกแก้วสารพัตติก แก้วสารพัตติก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมสอนว่าอย่างไร?

ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๒๒๗ เห็นไหม ศีล ๒๑,๐๐๐ ศีลในปาติโมกข์ ศีลในพระไตรปิฎกไม่ใช่ศีล ๒๒๗ หรอก จนเป็นอธิศีล จนจิตนั้นไม่คลอนแคลน จิตนี้ถึงสิ้นใจ นี่แก้วสารพัตติก นึกจนหลุดพ้นออกไปจากวัฏฏะเลย นี่วัฏฏะเกิดจากนี้ไง มันเป็นผล วันมาฆบูชา วันมาฆบูชา นะ ทำบุญกุศลจะได้บุญกุศลมาก เป็นบุญกุศลต่างออกไป อย่างเช่นวันปกติเป็นวันปกติ เป็นวันนักขัตฤกษ์ของจะมีราคะมาก

นี่ก็เหมือนกัน เราตั้งใจทำวันนี้ไง เราตั้งใจทำอย่างนี้ เพราะว่ามันจะตรงกันหมดในจิต ในโลกของวิญญูณ เขาก็หวังฟังกุศลของเรา นี่เขาเห็นเลยนะ เราอุทิศส่วนกุศลที่เราทำแล้ว อุทิศส่วนกุศลออกไป ผู้ที่รอส่วนกุศลเขาจะบอกว่า อ้อ สายเลือดเราไง เปเรตญาติ เห็นไหม คำว่าเปเรตญาติ เรานี้เป็นลูกหลานของเขา เราได้อุทิศส่วนกุศลถึงเปเรตญาติไง

ถึงบอกว่าได้บุญมาก ได้บุญอย่างนี้ด้วย ได้บุญมากเพราะว่าแผ่ออกไป พวกจิตวิญญูณ คุ้มครองเรา เพราะเขาได้บุญได้กุศล ได้ฟังอาศัยเรา เขาจะให้เราเป็นคนดีใจ ปกป้อง เหมือนกับมีคนมาช่วยเหลือเรา มีคนมากอย่คุ้มครองเรา เราก็ต้องอยากให้คนๆ นั้นอยู่กับเรานานๆ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราทำบุญกุศล แล้วเราแผ่ส่วนบุญกุศลถึงเขาออกไป เขาได้อยู่ได้กิน ได้ใช้ของๆ เรา เขาจะไม่คุ้มครองเราหรือ? นี่บุญกุศลมันเกิด ๒ ต่อ ๓ ต่อนะ

๑. เกิดจากเรานี้ได้บุญกุศลก่อนเพื่อน เราทำออกจากใจเราก่อนเพื่อน

๒. ได้ฟังธรรมนี้ไง

๓. ได้อุทิศส่วนกุศลย้อนกลับมาไง

นี่ถึงบอกว่ามันเป็นประโยชน์ ประโยชน์ทั้งหมดเลย นี่รัตนตรัยแก้วสารพัตติก เรานึกให้ถูก นึกให้เป็น นึกได้ออกหมด เรานึกไม่ถูก เรากดไม่ถูก เรากดเอทีเอ็มกดไม่ถูก บุญมันไม่

ออกมาไง กดไม่ถึงปุ่มมัน เรากดตามรหัสออกๆๆ หกดเลย ออกจนเราพ้นได้เลย อันนั้นมันเป็นประโยชน์ของชาวพุทธนะ วันมาฆะนี่ให้ได้ประโยชน์อย่างนั้น

วันนี้วันมาฆบูชา เรามาเวียนเทียน เวียนเทียนเพื่ออะไรล่ะ? เวียนเทียนเพราะว่าวันมาฆบูชาเป็นวันที่พระพุทธเจ้าเทศน์ปาติโมกข์ให้ลูกศิษย์นะ ๑,๒๕๐ องค์ เป็นพระอรหันต์ทั้งหมด เป็นลูกศิษย์ที่ว่าท่านบวชให้ด้วย เป็นเอหิภิกขุ ท่านบวชจากปากของท่าน บวชสมัยเมื่อก่อน

“เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด”

เป็นได้เลย เพราะสมัยก่อนนั้นสงฆ์ยังไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นองค์แรกไง บวชให้อย่างนั้น บวชให้ด้วยโอษฐ์ไง โอษฐ์เกิดจากโอษฐ์ไง แล้วออกประพฤติปฏิบัติเป็นพระอรหันต์ กลับมาวันนี้ไง คีนี่เพ็ญ ๑๕ ค่ำ มารวม ๑,๒๕๐ องค์ พระพุทธเจ้าแสดงปาติโมกข์ ไม่ทำความชั่วทั้งสิ้น ทำความดีทั้งหมดไง แล้วทำจิตใจให้ผ่องใส

นี่เป็นแก่นั่นแหละ เพราะบอกผู้ที่ทำเสร็จแล้วไง แต่พวกเราเป็นลูกศิษย์ใช่ไหม? ทำไมเราเคารพพ่อแม่ พวกเรานี้ทำไมเคารพพ่อแม่ แล้วพ่อแม่ทำอะไรให้เราบ้าง สอนอะไรเราบ้าง เหมือนกัน! เหมือนกันไง พ่อแม่สอนเราใช่ไหม? เรารักพ่อแม่ พ่อแม่รักเราไหม? มีความเมตตาไหม? เมตตานี้เป็นศีลธรรม พ่อแม่สอนเราได้ สอนเป็นวิชาการใช่ไหม? สอนให้เราเป็นคนดี สอนให้เราเพราะสอนเป็นทางโลก แล้วพ่อแม่ทำไมต้องกราบพระด้วยล่ะ?

คุณพ่อแม่ต้องกราบพระ พ่อแม่ต้องพึ่งพาอาศัยอะไร? เพราะเราพึ่งพาอาศัยกันในโลกนี้ แล้วเวลาเราระดับขั้นขึ้นไปจะเอาอะไรเป็นที่พึ่งที่อาศัย ที่พึ่งที่อาศัยต่อไปโลกนี้และโลกหน้า คนเกิดเกิดมาจากไหน? คนตาย ตายแล้วไปไหน? เห็นไหม คนไม่ใช่มีเฉพาะปัจจุบันนี้ แต่ถ้าโลกสอนกันเฉพาะปัจจุบันนี้ เพราะพิสูจน์ได้ในปัจจุบันนี้ เราไม่เชื่อหรือว่าตายไปแล้วต้องไปเกิดอีกเมื่อก่อนคนมี ๑๘ ล้านคน ถ้าคนตายแล้วเกิด หนึ่งจิตดวงหนึ่งแล้ว ๑๘ ล้านคนกับ ๖๐ ล้านคนนี่มาจากไหน? ๖๐ ล้านคนนะ

ท้าวโสมสกเป็นเทวดา ฟังนะ! อยู่ในพระไตรปิฎก ท้าวโสมสกเป็นเทวดา ก่อนที่จะเป็นเทวดานี้เป็นสุนัข แต่ในครั้งพุทธกาล เป็นเพราะพระปัจเจกพุทธเจ้า... ให้ไปนิมนต์พระมาฉัน

ข้าวใจ แล้วให้สุนัขตัวนี้ไปเป็นผู้ชักนำมา กุศลของสุนัขตัวนั้นใจ ตายไปแล้วได้ไปเกิดเป็น
ท้าวโสมสก เห็นไหม นี้อยู่ในพระไตรปิฎก ตายจากสุนัขนะ เกิดเป็นเทวดา ไปเกิดเป็นเทวดาเลย

นี่ถึงว่าตายแล้วยังไปอีกใจ ไม่ใช่ปัจจุบันชาตินี้ ไม่ใช่ชาติปัจจุบันนี้เท่านั้น ไปแล้วไปอีก
นี่จิตดวงหนึ่ง จากสุนัขไปเกิดเป็นเทวดา จากสัตว์ในโลกนี้ตายแล้วเกิดเป็นอะไร? ถึงว่ามนุษย์
เมื่อก่อนมี ๑๖ ล้านคน ทำไมเดี๋ยวนี้มี ๖๐ ล้านคน แล้วจิตนี้มาจากไหน? จิตนี้มาจากไหน? จิตนี้
ตายๆ เกิดๆ ตายๆ เกิดๆ มาตลอดใจ เราปฏิเสธกันว่าคนตายแล้วเกิดเป็นคนใจ เห็นไหม

เป็นสุนัขตายแล้วยังเกิดเป็นเทวดาได้ เป็นถึงสุนัขนะ นิมมนุษย์ จากสัตว์เกิดเป็นคนใจ
จากคนกลับไปเกิดเป็นสัตว์ก็ได้ ถ้าทำความไม่ดี เราถึงว่าศีลธรรมความละอายใจ ความละอาย
ของใจจะทำให้เราเป็นคนดี มีศีลธรรม

ที่นี้มาถึงว่าเรามาเวียนเทียนเพราะอะไร? เพราะพระพุทธเจ้าสอนใจ สอนพระสาวกจน
สำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ แต่เราไม่มีเป้าหมายถึงว่าสำเร็จพระอรหันต์ แต่เราต้องการให้เรามีที่
พึ่งที่อาศัย ใจมันเร่าร้อน เห็นไหม พ่อแม่มีความสุข มีความชื่นบานในบ้าน พ่อแม่สั่งสอนเรา ลูก
เห็นพ่อแม่มีความสุขในบ้าน ลูกก็มีความสุขชุ่มเย็นไปด้วย

นี่ความชุ่มเย็นจากหัวใจใจ พ่อแม่มีความสุขชุ่มเย็นก็สอนให้ลูกมีความสุขชุ่มเย็น ลูกอยู่ใน
ครอบครัวที่อบอุ่น ก็ทำให้หัวใจมีความสุขอบอุ่น จากศีลธรรม เห็นไหม ศีลธรรมมาจากไหนล่ะ?
ศีลธรรม.. ไม่มีศาสนา ศาสนาไม่ต้องมีก็ได้ แต่คนเรามีความเมตตา อันนั้นก็มีศีลธรรม แต่ไม่มี
ศาสนาใจ ธรรมะของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมก่อน ถึงได้บัญญัติธรรมไว้เป็นเครื่อง
ดำเนิน

บัญญัติธรรมไว้นะ ศีล ๕ ให้ปุถุชนเราเป็นคนปฏิบัติ ไม่ให้ไปก้าวก่ายสิทธิ์ของคนอื่น
ศีล ๕ ในคู่ของตัวอยู่ได้ แต่คนอื่นไม่ได้ฝึกศีล ๕ เพราะอะไร? เพราะว่ามันเป็นเหตุสุดวิสัยที่จะ
ให้โลกนี้ไม่ยุ่งกัน คนเรามีกิเลสมันต้องเกี่ยวดอง ต้องยุ่งกัน แต่ให้อยู่ในขอบเขตของศีลใจ ไม่ใช่
ว่าพระพุทธเจ้าไม่บัญญัติ สิ่งที่เป็นสุดวิสัย สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ศีลของโยมก็เป็นศีลของโยม
คฤหัสถ์เป็นคฤหัสถ์ พรหมจรรย์เป็นพรหมจรรย์ ถึงที่สุดจนหัวใจนี้พ้นจากสิ่งที่มีมันทุกข์ๆ อยู่ใน
หัวใจทุกๆ ดวง

ถ้าเราว่ามรรค ผล ไม่มีใจ การประพฤติปฏิบัติไม่ดี ในหัวใจเราที่มันทุกข์ๆ ร้อนๆ อยู่นี้ มันทุกข์ร้อนมาจากไหน? เวลามันดับ มันดับได้อย่างไร? วิธีการดับทุกข์ในหัวใจอันนั้น แต่อันนั้นเป็นการประพฤติปฏิบัติต่อไปไป ถึงว่ามีทาน มีศีล แล้วก็มีภาวนา ศาสนาพุทธเราเป็นศาสนา ที่กว้างขวาง สอนตั้งแต่มีทาน ทานการเสวยสละ เห็นไหม เสวยสละต่อกัน พ่อแม่เสวยสละให้ลูก

บอกว่าสิทธิเราเกิดเป็นลูกแล้วพ่อแม่ต้องเลี้ยงเรา ไม่ใช่ ไม่เลี้ยงก็ได้ แต่ทำไมต้องเลี้ยงล่ะ? พ่อแม่ไม่ต้องเลี้ยงลูกก็ได้นะ แต่เลี้ยงเพราะท่านรักลูกต่างหาก ท่านรัก ท่านเมตตาลูก ท่านถึงเลี้ยงลูกใช่ไหม? นั่นนะเราอึ้งใจ เวลาเราอึ้งกันอึ้งว่าต้องเลี้ยงเรา เวลาเรียกร่องสิทธิส่วนตัว เราเรียกร่อง แต่เราไม่เคยเห็นว่าเราต้องทำอะไรให้พ่อแม่ชื่นใจบ้าง เราทำอะไรให้พ่อแม่ชื่นใจบ้าง?

เราจะทำอะไรบ้างให้มันอยู่ในขอบเขตใด เพราะว่าความเร่าร้อน ความเรียกร่องของหัวใจ หัวใจไม่มีขอบเขต เห็นไหม ขอบเขตหัวใจถึงต้องมีศีลมาครอบไว้ให้มีขอบเขตของศีลไม่ให้มันเรียกร่องจนเกินควรไป บางอย่างมันสุดวิสัย กรรมมันมีอยู่

กรรม! กรรมเกิดจากการกระทำตั้งแต่เก่ามา ตั้งแต่ปัจจุบัน แล้วอนาคตต่อไป กรรมคือการปฏิบัติ กรรมคือการประพฤติใจ ถ้าเราแบ่งแยก เรามีความพร้อม มีสติอยู่ เราจะไม่ทำความไม่ดี สิ่งใดทำไปแล้วเสียใจภายหลัง พระพุทธเจ้าบอกไม่ดีเลย สิ่งใดที่คิดแล้วเราน้ำตาไหล สิ่งนั้นไม่ควรทำเลย แต่เราทำไปเพราะว่าเราไม่มีความยับยั้งชั่งใจได้ ความยับยั้งชั่งใจเพราะเราไม่เข้ามา... (เทพจัดข้อ)

แต่เวลาถ้าเราว่าเราทุกข์ มองผู้ปฏิบัติ มองพระสี พระฉันทมมือเดียว ไม่ได้เรียกร่องว่าพระให้เหนือกว่าเขาณะ เพียงแต่เปรียบเทียบให้ดูใจ เปรียบเทียบว่าเวลาเรากิน ๓ มือ เราทำตามใจตัวทั้งหมด เราว่าเรายังทุกข์อยู่ไหม แต่พระฉันทมมือเดียวทำไมอยู่ได้ สิทธิการจะทำแบบโลกเขาก็ไม่มีทำไมอยู่ได้ แล้วทำไมเลือกทำล่ะ? เพราะเขามีเป้าหมายที่สูงกว่านั้นไง เป้าหมายที่สูงกว่านั้นว่าเพราะศีล ก่อนจะเข้าไปหาธรรมมันต้องมีพื้นฐาน มีภาชนะใช่ไหม? เราจะใส่อะไรเราต้องมีภาชนะ ถ้าเราไม่มีภาชนะเราจะตักสิ่งนั้นไม่ได้เลย

ศาสนาก็เหมือนกัน มีธรรมะมากมายเลย แต่เราไม่มีภาชนะใจ คือเราไม่มีหัวใจใจ เราไม่มีความรู้ว่าเราจะทำอะไร เอาภาชนะนี้ไปตักดวงได้ไหม นี่ถึงว่าเข้ามาใกล้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก แก้วสารพัดนึก ฟังสิ! พระพุทธ พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วถึงมีพระธรรม

แล้วมีพระสงฆ์ สาวกของพระพุทธเจ้าที่ปฏิบัติจนว่าวันนี้ ๑,๒๕๐ องค์เป็นพยาน เป็นแก้วสารพัดนึกตรงไหนล่ะ เห็นไหม

เพราะพระสงฆ์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเป็นตัวอย่างของโลกไง เป็นตัวอย่างว่าชีวิตนี้ ความเป็นอยู่ของชีวิตนี้ไม่ต้องฟุ้งเพื่อห่อหุ้มแบบที่เราทำกันไง ชีวิตนี้ ความเป็นอยู่ ปัจจัย ๔ พออยู่ได้ พอมีพอกิน อยู่ได้ ปัจจัยสิ่งนี้อยู่ได้ไง นั่นนะเราเลี้ยงชีวิตตามความเป็นจริง อันนี้เป็นตัวอย่างนี้แก้วสารพัดนึก ถึงว่าเป็นแก้วสารพัดนึกที่เราเห็นได้ไง

พระธรรม! พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์.. พระธรรมเราจะทำอย่างไรถึงว่ามันจะเป็นประโยชน์กับเรา แก้วสารพัดนึกตรงไหนล่ะ? สัตว์ ๕ เห็นไหม ไม่กินเหล้าวันนี้เงินก็เต็มบ้าน ไม่ฟุ้งเพื่อห่อหุ้มวันนี้เงินก็เต็มบ้าน สัตว์และโรคจะสัมปะทาใจ สัตว์นี้ทำให้มีโรคจะสมบัติ สัตว์นี้เป็นขอบเขตให้เราไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย มันก็เกิดขึ้นแล้ว แต่เราเข้าใจว่าเราจะไปได้ลาภจากทางอื่นไ้ เราถึงว่าเป็นแก้วสารพัดนึกที่เราคออกมาได้ไง

แก้วสารพัดนึก ถ้าเราอยู่ในขอบเขตของศีลธรรม การใช้จ่าย ความเป็นอยู่ของเราจะไม่เดือดร้อน เราก้จะมีธรรม เห็นไหม นี่แก้วสารพัดนึก นึกออกมาจากศีลธรรมที่พระพุทธเจ้าวางไว้ไง แต่เราเข้าใจ เวลาเราพูดกันว่าประชาชนมีศีล ๕ จะไม่ต้องมีกฎหมายเลย มีศีล ๕ จะไม่โกหกกัน จะไม่เบียดเบียนกัน จะไม่รังแกกัน แต่ทุกคนไม่สามารถทำใจของตัวเองได้ ทุกคนถึงต้องเบียดเบียนกัน ทุกคนเบียดเบียนกัน แล้วก็ไปอ้างว่าแก้วสารพัดนึกไม่ให้ประโยชน์กับเราไง ศาสนาพุทธไม่เคยให้ประโยชน์กับเรา ศาสนาพุทธทำให้พวกเราทุกข์ยากไ้

ถ้าทุกข์ยากทำไมประเทศชาติมันถึงอยู่มาได้ ยิ้มสยามๆ ยิ้มออกมาจากใจ ยิ้มสยาม ยิ้มออกมาจากความรู้สึก ไม่ใช่ยิ้มแบบเขาที่ว่ายิ้มออกมาจากปาก พยายามจงใจจะยิ้มมา ยิ้มสยาม มันยิ้มออกจากหัวใจ การแสดงออกจากใจ

ศาสนาพุทธเราเกิดขึ้นมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้วไ้ แล้วเราเข้าใจศาสนาแล้ว การแสดงออกของเราออกจากหัวใจไ้ ยิ้มจากใจ ความแสดงออกจากใจ ถ้าใจนั้นบริสุทธิ์ ถ้าใจนั้นเป็นจริง เห็นไหม ความเป็นจริงจากแก้วสารพัดนึก แต่เราไม่รู้ว่แก้วสารพัดนึกคืออะไรไ้ เราไปหากันข้างนอก เราไม่หาตามความเป็นจริงว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้ที่ไหน? พระพุทธเจ้าตรัสรู้จากโคนไม้ โคนต้นโพธิ์ แต่จริงๆ แล้วตรัสรู้กลางหัวใจ หัวใจนี้บานออกมาเป็นพุทธะไ้

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในใจ ชำระกิเลสที่หัวใจ กิเลสมันอยู่ที่ใจ การชนะตนไง ชนะตนแล้ว ชนะเยี่ยมที่สุด ชนะตนแล้วดีกว่าชนะทุกๆ คน ชนะตนนี้ชนะหมดเลย ชนะคนอื่นมีแต่การ เบียดเบียนกัน นี่เราถึงว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งไง เราถึงได้มาเวียนเทียน เรามา เคารพ มาบูชารัตนตรัย การเวียนเทียนนะ เวียนรอบแรกเรานึกพุทโธ พุทโธ พุทโธ เห็นไหม การ เวียนเทียนนี้การเคารพ

สมัยพุทธกาล การเวียนเทียน การเดินเวียนออกไปทางขวา อันนี้เป็นการเคารพกันทาง หนึ่ง รอบแรกเรานึกพุทโธ พุทโธ พุทโธ นี่เราเคารพพระพุทธเจ้า รอบที่ ๒ เรานึกธัมโม ธัมโม ธัมโม ธัมโม รอบที่ ๓ เรานึกถึงสังโฆ สังโฆ สังโฆ คิดขึ้นที่ใจ คิดถึงพุทโธก็พระพุทธเจ้าอยู่ที่ใจเรา พุทธะคือหัวใจ คือผู้รู้

คิดถึงพุทโธ พุทโธ เห็นไหม เราก็ถึงแก้วดวงหนึ่ง คิดถึงธัมโม ธัมโม ธัมโมก็ถึงแก้วอีก ดวงหนึ่ง คิดถึงสังโฆ สังโฆก็แก้วอีกดวงหนึ่ง แก้วสารพัดนึก เราจะเข้าไม่ได้ เราก็เข้าด้วยกิริยา เข้าด้วยการนึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ บูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การเวียน เทียนในวันมาฆบูชาจะเกิดเป็นบุญกุศลของเราไง

เราเป็นชาวพุทธ เราเข้าไปถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เข้าถึงหัวใจ มันถึงเป็นบุญ กุศลของเราที่มาเวียนเทียน สมกับการมาเวียนเทียนไง การมามันเสียทั้งเวลา เสียทุกๆ อย่างใช่ ไหม? ควรจะได้ประโยชน์ไป ประโยชน์จากหัวใจที่ซาบซึ้งในศาสนาของเรา ซาบซึ้งในพระ พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ไง

นี่การเวียนเทียนต้องเวียนอย่างนั้นนะ ตั้งใจให้ดี ตั้งใจเวียนเทียน เราจะพาทำวัตรก่อนนะ เราจะพาทำวัตรหน่อยหนึ่ง แล้วก็ให้เวียนเทียน เวียนเทียนเสร็จแล้วก็อีกชุดหนึ่ง เห็นไหม วันนี้ถึงว่ามีทาน มีศีล มีภาวนา ทานชุดหนึ่งนี้เป็นเรื่องของศีลนะ ก็ขอบเขตจำกัด เดี่ยวภาวนา ต่อไปที่หลัง